

FUBA/

2018
(मराठी रूपांतर)
(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(३) उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

१. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
(अ) भारतीय राज्यघटना निर्मितीमधील घटना समितीच्या भूमिकेचे विश्लेषण करा. (१० गुण)
(ब) भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्याची उपयुक्तता व प्रभाव या वर चर्चा करा. (१० गुण)
(क) भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्याही सहा ठळक वैशिष्ट्यांचे परीक्षण करा. (१० गुण)
२. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
(अ) भारतीय राज्यघटनेच्या कलम १९ नुसार नागरिकांना कोणत्या स्वातंत्र्यांची मंजूरी दिली आहे ? (१० गुण)
(ब) भारतीय राज्यघटनेतील कलम २३ व २४ वर चर्चा करा. (१० गुण)
(क) राज्याच्या धोरणांच्या मार्गदर्शक तत्वांची प्रमुख वैशिष्ट्ये व त्या मागील कारणांवर प्रकाश टाका. (१० गुण)
३. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
(अ) राज्यसभेची रचना, पात्रता आणि कार्ये यावर चर्चा करा. (१० गुण)
(ब) भारतातील सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकारक्षेत्र व कार्ये निर्देशित करा. (१० गुण)
(क) न्यायालयीन सक्रियतेचे गुण व दोष दाखवा. (१० गुण)
४. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
(अ) भारताच्या राष्ट्रपतिचे कायदेविषयक व अर्थिक अधिकार स्पष्ट करा. (१० गुण)
(ब) पंतप्रधानांच्या भूमिकेविषयी थोडक्यात विवेचन करा. (१० गुण)
(क) ७३व्या घटनादुरुस्ती कायद्याचे टिकात्मक परीक्षण करा. (१० गुण)
५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर थोडक्यात टिपा लिहा :-
(अ) भारत सरकार कायदा १९३५ व भारतीय स्वातंत्र्याचा कायदा १९४७ (१० गुण)
(ब) मूलभूत हक्क व राज्याच्या धोरणांची मार्गदर्शक तत्वे यांतील फरक (१० गुण)
(क) लोकसभा सभापती (१० गुण)
(ड) सामुहिक जबाबदारी. (१० गुण)